קכה: כל הכלים פרק שבעה עשר שבת

ואזדו לטעמייהו. תימה היכי הוה רבי אסי לטעמיה אדרבה פליגי דהכא קאמר ר' אסי נעשה כיסוי לחבית בהגאה גרידא ולא שוס מעשה וגבי נדבך אמר ר' אסי אלו להן דהיינו מעשה שהגיהן רבי ועוד קשה גבי נדבך קאמר דסגי בשפשוף ולקמן גבי כיסוי כלים א"ר אסי א"ר יוחנן והוא שיש בהם תורת כלי ויש לומר דכיסוי חבית סגי לה בהגאה שדרכו לעשותו כל דהו ולא בעי תיקון ומעשה גמור כשאר כיסוי כלים ונדבך של אבן מסותת ומרובע לבנין סגי להו בשפשוף שאין צריך עוד תיקון וא"מ הוי ר' אסי לטעמיה דכי היכי דמיקל רבי אסי גבי נדבך ה"נ הכא והא דקאמר ר' אסי בפרק במה טומנין (לעיל דף נ.) חריות של דקל יש בו עשה קשר התם רב אשי גרסינן אי נמי לאיין הם ליסיבה עפי מאבנים:

הכל מודים שאין עושין אהל עראי בתחלה. פי' בקונ' אלא אסיר אהל אלא למעלה בגג אבל בדפנות לא כדמוכח בעובדא דשמואל בכל גגות (עירובין דף לד.) דאיתמר תלר כותל שנפרצה רב אמר אין מטלטלין אלא עד ד' אמות ושמואל אמר זה מטלטל עד עיקר המחיצה וזה מטלטל עד עיקר המחיצה ורב לא בפירוש איתמר אלא מכללא דשמואל הוה ס"ל דאמר להו שמואל שקולו גלימא גודו ליה אהדדיהו רב לאפיה כו' ושמואל לאחר ליה למיעבד הכי האמר זה מטלטל עד עיקר המחיצה כו' שמואל לגיעותא בעלמא הוא דעבד אלא מסתמא דאהל דדפנות שרי למיעבד הכי ורב שהיה מקפיד לא משום עשיית אהל דשרי כדפריסת אלא הוה קפיד אמאי דהוו מטלטלין גלימא ד' אמות בתלר וקשה דע"כ שייך איסור אהל אפילו בדפנות כדאיתא בעירובין בפרק מי שהוליאוהו (דף מד. וסס) גבי עשיית דופן סוכה דפריך התם והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן הכל מודים שאין עושין אהל עראי בתחילה ומשני הא בדופן שלישית והא בדופן רביעית אלא נראה לר"ת דשפיר שייך בדפנות אהל היכא דמתילה מועלת להיתר ולהכי בדופן שלישית דהויא ממילא ומכשר ליה לסוכה חשיב עשיית אהל בתחלה אבל דופן רביעית אינה אלא תוספת בעלמא הואיל וכבר הסוכה היתה כשרה ועיקר פלוגתין דר"מ ורבנן איתא בתוספתא דופן דפקק החלון משמע בחלון שבמחלל דלא בגג מיירי הוה ליה למימר אריבה כמו ששנינו משילין פירות דרך אריבה (כילה דף לה:) ומיהו בתוספתא שבגג נמי פליגי כדמוכח לקמן בפרק תולין (דף קלז:) דמייתי הך גבי תליית משמרת שהיא בעין גג וכן משמע בפרק בתרא דעירובין (דף קכ.) דאמר הנהו דיבורי דהוו בי רב הונא ביממא בעו טולא ובלילא בעו אורה דרב אמר ליה כרוך בודיא ושייר בה טפח דלמחר הוא לקמיה דרב אמר ליה כרוך בודיא ושייר בה טפח דלמחר הוא מוסיף על אהל ערלי ומותר ומשמע דהיינו נמי מוספת אהל ערלי דפליגי רבי אליעזר ורבנן ועובדא דשמואל דכל

זמורה שהיא קשורה בטפיח ממלאין בה בשבת [6]פקק החלון ר"א אומר בזמן שהוא קשור ותלוי פוקקין בו ואם לאו אין פוקקין בו וחכ"א בין כך ובין כך פוקקין בו: **גמ'** [7]תנן התם אבן שעל פי החבית מטה על צידה והיא נופלת אמר רבה א"ר אמי א"ר יוחנן [8]לא שנו אלא בשוכח אבל במניח נעשה בסיס לדבר האסור ורב יוסף א"ר אסי א"ר יוחנן לא שנו אלא בשוכח אבל במניח נעשה כיסוי להחבית אמר רבה [9]מותבינן אשמעתין האבן שבקירויה אם ממלאין בה ואינה נופלת ממלאין בה ולא היא התם כיון דהדקה שויא דופן אמר רב יוסף ומותבינן אשמעתין אם לאו אין ממלאין בה ולא היא התם כיון דלא הדקה בטולי בטלה במאי קמיפלגי מר סבר בעינן מעשה ומר סבר לא בעינן מעשה ואזדו לטעמייהו דכי אתא רב דימי א"ר חנינא ואמרי לה א"ר זירא א"ר חנינא פעם אחת הלך רבי למקום אחד ומצא נדבך של אבנים ואמר לתלמידיו צאו וחשבו כדי שנשב עליהן למחר ולא הצריכן רבי למעשה ור' יוחנן אמר הצריכן רבי למעשה מאי אמר להו [10]רבי אמי אמר צאו ולמדום אמר להו רבי אסי אמר צאו ושפשפום אמר להו איתמר ר' יוסי בן שאול אמר סואר של קורות הוה ור' יוחנן בן שאול אמר גשוש של ספינה הוה מ"ד גשוש כ"ש סואר ומ"ד סואר אבל גשוש קפיד עליה: זמורה שהיא קשורה כו': [11]קשורה אין לא קשורה לא לימא מתניתין דלא כרשב"ג דתניא [12]חריות של דקל שגדרן לעצים ונמלך עליהן לישיבה צריך לקשור רבן שמעון בן גמליאל אומר אין צריך לקשור אמר רב ששת אפי' תימא רשב"ג הכא במאי עסקינן במחוברת באביה אי הכי קא משתמש במחובר לקרקע למטה מג' רב אשי אמר [13]אפי' תימא בתלושה גזירה שמא יקטום: פקק החלון כו': [14]אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן [15]הכל מודים שאין עושין אהל עראי בתחלה ביו"ט וא"צ לומר בשבת לא נחלקו אלא להוסיף שר"א אומר אין מוסיפין ביו"ט וא"צ לומר בשבת [16]וחכ"א מוסיפין בשבת וא"צ לומר ביו"ט: וחכ"א בין כך ובין כך פוקקין בו: מאי בין כך ובין כך אמר ר' אבא אמר רב כהנא בין

מזלג שרחוי לתלות בה טפיח ולמלאות ומיחזי עליה: **שגדרן לעניים** שמתקן להיסק: **גריך לקשור.** מע"ס: **כאכיה.** בגפן: **והא קא משמשם במחוברת.** ואפילו קשורה מבעוד יום ליתסר: **למטה מג'.** סמוך לקרקע וכגון לשאוב מן המעין שאינו עמוק. ומותר להשתמש באילן למטה מג' דלתמרי' בפרק בתרא דעירובין (דף עט:) היו שרשיו נגוהין מן הארץ ג' לא יש בו עליהם: **גזירה שמא יקטום.** שמא למחר תהיה לו אריבה ויקטמנה מתוך שהיא רכה ומתה לקטום ומגלא עושה כלי ומייב משום מכה בפטיש אבל בחריות ליסיבה ליכא למיגזר הכי דכיר דהוו לרב הונא דביממא בעו טולא ובלילא בעו אורה. ואמר ליה רב כרוך בודיא ושייר בה טפח דלמחר פריסה עליהן. פוסיף על אהלו) עראי הוא ושפיר

אלא להוסיף. כגון פקק תלוי בתוספת בעלמא היא (עירובין דף ד.)

מוסף רש"י

פקק החלון. כגון אריבה הנגר (לקמן קלז.). **בזמן שהוא קשור ותלוי.** שם כל שפת (מזוזה כז.). **פוקקין בו.** לין במתוקן ועומד לכך אין זה לא מתה ולא מוסיף. **ואם לאו אין פוקקין בו.** דמוסיף הוא על פחיתת אהל (שם) דדמי לנוטה שמוסיף על פחיתת הבית ולא"ל שתרגי הוא שהרי יחזר ויפחתנו (עירובין מז.). **מטה על צדה והיא נופלת.** מטה חבית של צדה אם צריך לטיל מן הין האהלן נופלת ולא עקלה בידים (לקמן קמב.). **אלא בשוכח.** שבאה האהלן עליה בין בשמאלה ולא מדעת. **אבל במניח נעשה בסיס לדבר האסור.** דאסור להטותה שלא תחבים מוקלה (שבת). **מותבינן אשמעתין.** יש לי להביא על דברי (עירובין נ.) תשמישת עצמה (שם). תדיר נוטה קא מוחיב (מנחות מט.). **חריות של דקל.** שנעשה קשיס כגון מסתקנו שרגדרתם של בוצנין ומפלו עלין אלהן קרי להן חריות (לעיל נ.). **שגדרן.** כל לקיעת המגיעה קרי גדירה (שם). **צריך לקשור.** לקפדם יחד מבעוד יום לזוהמה אלייסיה עומדים ואם לא קפדם יחד אסור לטלטלן לאחר. דלא הי יחוד כתחילה (שם). **הכל מודים.** ריש ומתלוקתו שאהלקו בתוספת אהל אחרי גבי פקק חלון, דאיתא ת"ר פוקקין בו ואסיר דמוסיף על אהל אחרי הוא, מודים שאין עושים אם כל האהל לכתחילה (עירובין מז.). **אלא להוסיף.** כגון פקק זה שאינו אלא מוספת אחרי על האהל (לקמן קלז:) דאפילו רבנן לא אסרו אלא להוסיף. כגון פקק תלוי בתוספת בעלמא היא (עירובין מד.).

רבינו חננאל (המשך)

במחובר לקרקע כקרקע דמי ומותר להשתמש בו. ויש אומרים בי דמים הם קרובים בפחות משלשה ולא אתי למחתך. רב אשי אמר אפילו תימא בתלושה, גזירה שמא יקטום. מתניתין פקק החלון, כגון מסך העשוי לסתום החלון בין אם הוא מבצר בין מזוזלתו, בזמן שקשור ותלוי פוקקין בו. ואם לאו אין פוקקין בו. גמי אמר (רבא) [רבה] בר בר חנה א"ר יוחנן הכל מודים שאין עושין אהל עראי בתחילה ביו"ט ואין צ"ל בשבת. לא נחלקו אלא להוסיף. פי' שאם היה בו פקק פוקק במקצת החלון, ר' אליעזר אומר למשכן כנגד כל החלון וחכמים מתירים, וזהו להוסיף. כיצא בו בפרק המוצא תפילין הנהו דכרי דהוו לרב הונא דביממא בעו טולא ובלילא בעו אורה. ואמר ליה רב כרוך בודיא ושייר בה טפח דלמחר פריסה עליהן. פוסיף על אהלו) עראי הוא ושפיר

מסורת הש"ס

1) לקמן קלז: שיעיכון מד. סוכה מ:. 2) (לקמן קמב: ע"ש). 3) (לעיל קכ: לקמן קמב: ע"ש). 4) (לעיל נ: ומ"ז). 5) לעיל נ: ולקמן קכ:. 6) (לקמן קלז: שיעיכון מד. פו:). 7) (תוספתא פוסק פ"ח). 8) (מהרי"ם ועי' רש"ל). 9) גי' רש"ל הי' למעלה כגנ' ולא מן הלא אבל הרי"ן מקיים מי' רש"י הכנה. 10) ע"ל אסי. רש"ל.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com